

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2024 оны 10 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	Сумдын эмнэлэг	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг	Нийт дүн
1	Нийт үзлэг	139515	73376	79183	51678	343752
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	25360	19714	35416	5794	86284
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	18204	7488	9833	2035	37560
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	43516	15753	7440	13722	80431
5	Нийт төрөлт	834	148	0		982
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	7591	4655	0	3471	15717
7	Нас баралт	37	133	100	0	270

№	Үзүүлэлт	2023.10	2024.10	Өөрчлөлт
1	Нийт үзлэг	332210	343752	11542
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	84698	86284	1586
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	22411	37560	15149
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	91008	80431	-10577
5	Нийт төрөлт	1183	982	-201
6	Охидын төрөлт	51	41	-10
7	Охидын төрөлтийн хувь	4.3	4.2	-0,1
8	Гэрийн төрөлт	2	1	-1
9	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	14585	15717	1132
10	Нас баралт	259	270	11
11	0-1 насны эндэгдэл	10	14	4
12	1-5 насны эндэгдэл	1	1	0
13	Хурц халдварт өвчин	874	973	99

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2023.10 сар	2024.10 сар	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	8.4	14.2	5,8
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	290.7	393.5	102.8
Үүнээс охидын	хувь	6.4	4,9	-1,5
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	118.3	128,9	10.6
БЗДХ	10000 хүн амд	31	49.7	18,7
Үүнээс өсвөр үе	хувь	25.7	19.7	-6
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	79.5	75.2	-4.3
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	43.7	41.6	-2.1

I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт **343752** хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 25.1%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 15717 хүнийг 93015 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 5.9 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 8081 дуудлагад явж үйлчилсний 1291 /15.9%/ нь алсын дуудлага, 666/8.2%/нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна.
- Нийт эмийн сангууд 92511 жор хүлээн авч, 14 тэрбум 580 сая гаруй төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЭСангуудад нийт 11860 жор ирсний 43.8% /5192/ нь ЭМДаатгалын, 1.1%/132/ мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 55.1% /6536/ нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 90.9% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

1. 10 сарын байдлаар 80431 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 10577 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт өвчлөлийн 70,4% нь шинэ өвчлөл байна.
2. **Үүнээс тэргүүлэх 5 өвчлөл нь**
 1. Хоол шингээх эрхтний өвчин- 20486
 2. Амьсгалын тогтолцооны өвчин -18815
 - 3.Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчин-6586
 - 4.Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-6292
 5. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-4113
3. 10 сарын байдлаар 1518 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл урьд оноос 516 тохиолдлоор өссөн байна.
4. Он гарсаар 270 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний **22,6%** нь хорт хавдар,**11,5%** нь осол гэмтлийн нас баралт, **7,0%** нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдэлээр нас барсан байна. Нийт нас баралтын 63 (23.3%)нь эмнэлэгт, бусад нь гэртээ хээр гадаа нас барсан байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор өссөн байна.
5. Нялхсын эндэгдэл 14 гарч 1000 амьд төрөлтөд 14,2% буюу өнгөрсөн оноос 5.8-р өсч 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1гарч 1000 амьд төрөлтөд 1,0% байна.
6. БОЭТөвд 37 эндэгдэл тохиолдож задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 100% тай байна. Үндсэн оношийн зөрөө байхгүй.
7. Нас баралтын шалтгаан:
 - 1.Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-86
 2. Хорт хавдраар-61
 3. Осол гэмтлээр-31
 4. Хоол шингээх эрхтний өвчин-26
 - 5.Амьсгалын тогтолцооны эмгэг -13
 6. Дотоод шүүрлийн эмгэг -10
 7. нярайн эмгэг-8
 - 8.Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-13
 9. Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин-12
 - 10.Үрэвсэлт полиартропати -1
 11. гажиг-4
 12. Тархи ба төв мэдрэлийн тогтолцооны бусад хэсгийн хоргүй хавдар-1
 13. Сүрьеэ-2
 14. Үжил-1
 15. Амьсгал зогсох-1

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 982 эх төрж 986 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 197 төрөлтөөр хүн амын төрөлт буурсан байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 41 4,2%/ охидын төрөлт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос 0,1р буурсан ба дараах сумдуудын охид төрсөн байна. Үүнд: **Бо-1,Гт-1,Мн-1,Но-1,Хб-2,Хү-1,Цо-4,Цц-3,Дз-22,Бусад газрын-5** байна.
- 10 сарын байдлаар 388 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 393.5 айгаа нь өнгөрсөн оноос 102.8-р өссөн байна. өсвөр насны охидын үр хөндөлт- 19/4,9% буюу өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор буурсан байна. Өсвөр насны үр хөндөлт 19 /4.9/ Үүнд: **Гт-1,Но-1,Хб-1,Хх-1,Хү-2,Цц-3, Дз-10** байна.
- 10 сарын байдлаар 32989 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 47,8% эзэлж байна. Хяналтанд хамрагдсан хүүхдүүдээс 7 хүүхэд туранхай, 6 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 75,2%, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 41,6%-тай байгаа нь буурах хандлагатай байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 1324 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 197 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 28,3%-г БЗДХ, 47,8%-г салхинцэцэг, 1,3%-г Ковид-19 өвчин, 6,7%-г хоолны хордлого, 4,6%-г цусан суулга, 1,3%-г улаан эсэргэнэ, 8,0%-г гар хөл амны өвчин,0,6% ёлом, 0,9%-г сүрьеэ зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ -н 375 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 146 тохиолдлоор, 10000 хүн амд 32,9-р нэмэгдсэн ба 15,7% нь жирэмсний үзлэгээс, 9,9% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 77,9% нь өвчний учир амбулатороор, 4,5 % нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

Эрт илрүүлгийн мэдээ 2024.10сар

Эмнэлгийн нэр	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15,65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь	
	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь		
	1	Баяндалай	939	557	59.3	1460	292	20.0	959	412	43.0	109	78	71.6	306		187
2	Баян-овоо	883	347	39.3	883	342	38.7	996	949	95.3	88	104	118.2	316	181	57.3	69.8
3	Булган	947	183	19.3	947	183	19.3	979	183	18.7	96	41	42.7	387	206	53.2	30.7
4	Гурвантэс	3364	2029	60.3	3364	1474	43.8	2936	192	6.5	306	65	21.2	1330	553	41.6	34.7
5	МандалОвоо	729	303	41.6	729	303	41.6	729	344	47.2	76	49	64.5	187	139	74.3	53.8
6	Манлай	1005	930	92.5	1082	1059	97.9	1197	1097	91.6	145	75	51.7	416	202	48.6	76.5
7	Номгон	997	274	27.5	997	233	23.4	956	356	37.2	79	36	45.6	398	112	28.1	32.4
8	Ноён	814	900	110.6	814	900	110.6	810	708	87.4	77	53	68.8	333	167	50.2	85.5
9	Сэврэй	570	439	77.0	640	490	76.6	722	551	76.3	96	64	66.7	272	217	79.8	75.3
10	Ханбогд	5110	0	0.0	5110	0	0.0	5235	0	0.0	1765	55	3.1	2001	376	18.8	4.4
11	Ханхонгор	848	350	41.3	848	309	36.4	875	348	39.8	134	50	37.3	350	200	57.1	42.4
12	Хүрмэн	829	455	54.9	854	495	58.0	778	557	71.6	264	34	12.9	87	226	259.8	91.4
13	ЦогтОвоо	1022	803	78.6	1022	749	73.3	1082	594	54.9	110	41	37.3	320	304	95.0	67.8
14	Цогтцэций	3000	183	6.1	3000	157	5.2	3500	1185	33.9	350	58	16.6	1500	256	17.1	26.3
Сумын дүн		21057	7753	36.8	21750	6986	32.1	21754	7476	34.4	3695	803	21.7	8203	3326	40.5	33.1
15	Шимбилэг	2550	1805	70.8	2550	1805	70.8	2550	1337	52.4	643	240	37.3	1803	1073	59.5	58.2
16	ӨнөОрших	2115	1168	55.2	2315	1203	52.0	3292	2126	64.6	390	190	48.7	860	685	79.7	60.0
17	Энхийнхүслэн	2653	2841	107.1	2347	2836	120.8	2275	1615	71.0	433	176	40.6	1540	966	62.7	80.5
Өрхийн дүн		7318	5814	79.4	7212	5844	81.0	8117	5078	62.6	1466	606	41.3	4203	2724	64.8	65.8
Нийт дүн		28375	13567	47.8	28962	12830	44.3	29871	12554	42.0	5161	1409	27.3	12406	6050	48.8	42.0
10 сарын өссөн		13241	13567	102.5	13484	12830	95.1	13102	12554	95.8	2219	1409	63.5	5484	6050	110.3	93.4

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч О.Хандармаа , Ш.Нарандалай